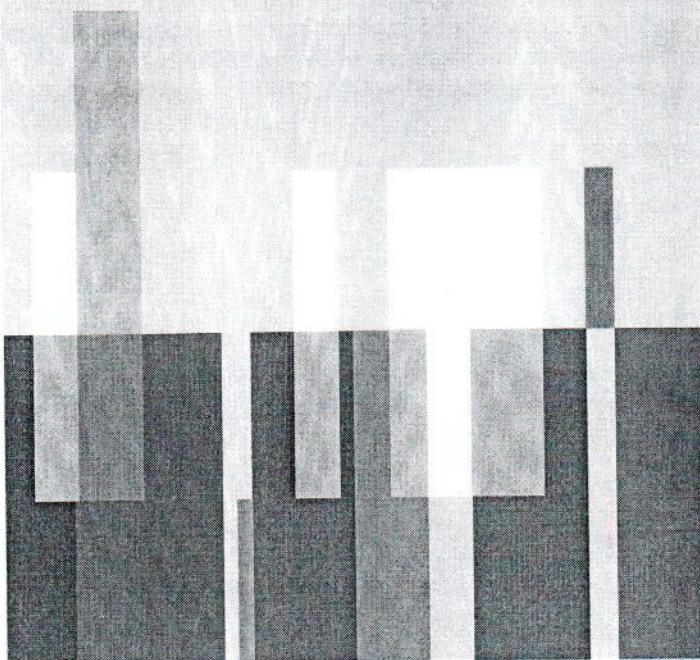

www.phmetropol.dk

Budgetfordelingsmodel Varde Provsti oktober 2010

Kursusledelse: Ane Myhre Broberg og Lars Aaskilde

Redigeret: Varde provsti – April 2012

Indledning

Varde Provstis budgetfordelingsmodel

Den budgetfordelingsmodel, der omtales, er udviklet af Professionshøjskolen Metropol i 2010. I det følgende kan man læse om de antagelser og beregningsmetoder, der har ligget til grund for udarbejdelsen af modellen.

Modellen er udtaenkt til at styre fordelingen af de lokale kirkelige ligningsmidler, der fordeles til kirkekassernes drift.

De væsentligste formål med modellen er at sikre følgende:

- gennemskuelighed – der skal være et objektivt grundlag for den driftsramme, den enkelte kirkekasse får tildelt
- kontakt med virkeligheden – der skal tages højde for de mange forskellige opgaver der skal løses i sognene
- sikring af den enkelte kirkes eksistensgrundlag – menighedsrådet skal have mulighed for at foretage langsigtede og hensigtsmæssige dispositioner
- smidighed i forhold til fremtidige forskydninger i sognenes behov
- åbenhed om fordelingsmekanismerne – og dermed et grundlag for at diskutere, hvordan vi vil prioritere de kirkelige ressourcer

Budgetfordelingsmodellen er en klassisk fordelingsnøgle-model og foretager fordelingen af budgetmidlerne efter de forskellige fordelingsnøgler og vægtninger, der fastsættes af provstiudvalget.

Det har været styrende for arbejdet, at modellen skal være både gennemskuelig og rimelig. Provstiudvalget har derfor lagt et stort arbejde i at finde frem til nøgletal der objektivt beskriver de enkelte områder i modellen.

Samtidig må modellen ikke blive så detaljeret, at gennemskueligheden sættes over styr. Modellen skal være nem at arbejde med, og det skal være nemt at se, hvordan de forskellige vægtninger giver sig udslag i driftsrammernes størrelse.

Modellen er primært en udgifts-fordelingsmodel. Kirkekassernes indtægter indgår ikke i selve modellen, men der er plads til at lægge dem ind og modregne dem i det ligningsbehov, modellen beregner.

Modelbeskrivelse – grundform

Budgetfordelingsmodellen er en klassisk fordelingsnøgle-model.

Indenfor hvert tema i modellen foretages først en vægtning der beskriver, hvor mange procent der skal fordeles til de enkelte undertemaer.

Hherefter foretages der inden for de enkelte undertemaer en nøgletaltsfordeling, der anvender de nøgletal, som provstiudvalget har fundet dækkende for det enkelte undertema.

Budgettet opdeles umiddelbart i 3 dele:

1. Drift af kirker, kirkegårde, præsteboliger mv. (driftsrammen)
2. Særlige målsætninger (driftsrammen)
3. Investeringer, større renoveringer mv. (anlægsrammen)

Budgetfordelingsmodellen her vedrører kun pkt. 1 i ovenstående skema: *Drift af kirker, kirkegårde, præsteboliger mv.*

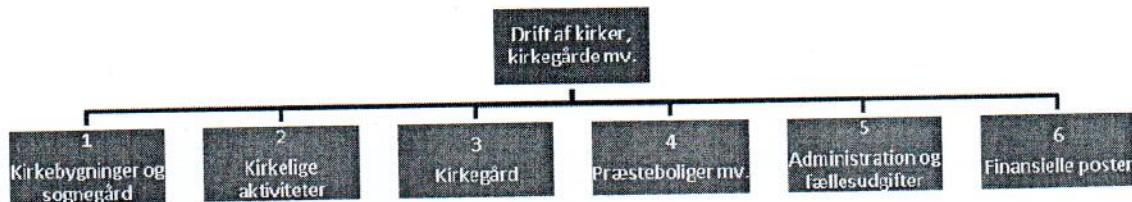
Hvordan midlerne fra den kirkelige ligning overordnet fordeles på punkt 1, 2 og 3 besluttes af provstiudvalget.

Modelbeskrivelse – 6 temaer

Driftsbudgettet til drift af kirker, kirkegårde, præstegårde mv. fordeles i modellen på seks forskellige temaer der går igen i de eksisterende regnskabsregler for kirkekasser.

De seks temaer er:

1. Kirkebygning og sognegård
2. Kirkelige aktiviteter
3. Kirkegård
4. Præsteboliger mv.
5. Administration og fællesudgifter
6. Finansielle poster

For hvert tema er der foretaget en underopdeling i forskellige grupper.

F.eks. underopdeles 1. *Kirkebygning og sognegård* i to grupper:

1. Grundbeløb pr. kirke og sognegård i forhold til grundareal.
2. Beløb baseret på et gennemsnit af de sidste 3 års antal gudstjenester, bryllupper, begravelser og bisættelser.

For hver af disse to grupper foretages en fordeling baseret på nøgletal.

Der er derfor indhentet oplysninger om grundareal for kirkerne, grundareal af sognegårdene, antallet af gudstjenester mv. for de sidste tre år osv.

Underopdeling af de seks temaer

1. Kirkebygning og sognegård

Teamet er underopdelt i to grupper.

Grundbeløb pr. kirke + sognegård set i forhold til grundareal	Der er indhentet oplysninger om kirkernes og sognegårdenes størrelser i de enkelte sogne. Alle kvadratmeter vægtes ens.
Beløb baseret på et gennemsnit af de sidste 3 års antal gudstjenester, bryllupper, begravelser og bisættelser.	Der er indhentet oplysninger om antallet af gudstjenester, bryllupper, begravelser og bisættelser i 2007, 2008 og 2009. Et gennemsnit af aktivitetsomfanget i de enkelte sogne set over denne 3 års periode indgår i modellen. Alle aktiviteter vægtes ens. Modellen baseres på at nøgletallene løbende opdateres, så modellen hele tiden tager afsæt i de sidste 3 års aktiviteter.

2. Kirkelige aktiviteter

Teamet er underopdelt i 2 grupper.

Grundbeløb i forhold til antal folkekirkemedlemmer i det enkelte sogn	Der er indhentet oplysninger om antallet af folkekirkemedlemmer i de enkelte sogne. Modellen er baseret på, at denne fordelingsnøgle løbende opdateres, så modellen hele tiden tager afsæt i sidste års antal folkekirkemedlemmer i de enkelte sogne.
Beløb baseret på et gennemsnit af de sidste 3 års antal gudstjenester, konfirmander, minikonfirmander, bryllupper, begravelser og bisættelser	Der er indhentet oplysninger om antallet af gudstjenester, konfirmander, minikonfirmander, bryllupper, begravelser og bisættelser i 2007, 2008 og 2009. Et gennemsnit af aktivitetsomfanget i de enkelte sogne set over denne 3 års periode indgår i modellen. Alle aktiviteter vægtes ens. For eksempel vægtes én konfirmand som én gudstjeneste. Modellen baseres på at nøgletallene løbende opdateres, så modellen hele tiden tager afsæt i de sidste 3 års aktiviteter.

3. Kirkegård

Temaet er underopdelt i 5 grupper.

Grundbeløb	Grundbeløbet formuleret for at sikre alle kirkegårde et basisbeløb til driften.
Antal kvadratmeter inden for kirkediget	Der er indhentet oplysninger om kirkegårdenes areal, inden for kirkediget i de enkelte sogne. Alle kvadratmeter vægtes ens.
Antal kvadratmeter uden for kirkediget	Der er indhentet oplysninger om kirkegårdenes areal, uden for kirkediget i de enkelte sogne. Alle kvadratmeter vægtes ens.

Antal gravsteder	Der er indhentet oplysninger om antallet af legatgravpladser, for henholdsvis kiste- og urnegravpladser. En kistegravplads og en urnegravplads vægtes ens. Ledige gravpladser vægtes i gruppe 2 som kirkegårdsareal. Private gravpladser er uden udgift for kirkekassen, vægtes i gruppe 2 som kirkegårdsareal. Gravpladser med årlig betaling dækkes ved brugerbetaling, vægtes i gruppe 2 som kirkegårdsareal.
Grandækning	Der er indhentet oplysninger om antal af legatgravpladser for henholdsvis kiste- og urnegravpladser med grandækning. En kistegravplads og en urnegravplads vægtes ens.
Blomster	Der er indhentet oplysninger om antal af legatgravpladser for henholdsvis kiste- og urnegravpladser med blomster En kistegravplads og en urnegravplads vægtes ens.
Antal begravelser og urnenedsættelser	Der er indhentet oplysninger om antallet af begravelser og urnenedsættelser i de enkelte sogne. Modellen er baseret på, at denne fordelingsnøgle løbende opdateres så modellen hele tiden tager afsæt i sidste års antal begravelser og urnenedsættelser i de enkelte sogne. Begravelser og urnenedsættelser vægtes 3:1.

4. Præsteboliger mv.

Temaet er underopdelt i 1 gruppe.

Sidste års forbrug	Der foretages ikke nogen fordeling inden for dette område på grundlag af nøgletal. Provstiudvalget drøfter tidligere års forbrug med det enkelte råd og budgettet fastsættes herudfra. Der kan fremover kun budgetteres med udgifter til den primære drift af præstegården under denne gruppe. Der afsættes et fast beløb til kontorartikler m.v. til præstekontoret (i stedet for "grundbeløb pr. pastorat", se tema 5)
--------------------	--

5. Administration og fællesudgifter

Temaet er underopdelt i 3 grupper.

Grundbeløb pr. menighedsråd	Grundbeløbet sikrer alle administrationer et basisbeløb til driften.
Grundbeløb pr. pastorat	Grundbeløbet sikrer alle pastorater et basisbeløb til driften. Beløbet tildeles det sogn hvori præsteboligen er beliggende til dækning af administrative udgifter i forbindelse med præstekontoret. Varde provsti har efterfølgende valgt ikke at anvende fordeling pr. pastorat. Vi har i stedet indlagt et beløb til administration i præsteboligen under tema 4.

Antallet af indbyggere i sognet	Der er indhentet oplysninger om antallet af indbyggere i de enkelte sogne. Modellen er baseret på at denne fordelingsnøgle løbende opdateres så modellen hele tiden tager afsæt i sidste års antal indbyggere i de enkelte sogne.
---------------------------------	---

6. Finansielle poster

Temaet er underopdelt i grupper efter individuelt behov.

Renteudgifter til stiftslån m.v.	Her anføres de faktiske renteudgifter jf. afdragsprofil
Øvrige kolonner	De øvrige kolonner kan anvendes efter eget ønske

Indtægter og diverse reguleringer:

På skemaet med grunddata er der mulighed for at regulere beregningen med diverse indtægter.

I Varde provsti reguleres fordelingen med hjemfaldne gravstedskapitaler, rateudbetaling af gravstedskapitaler, renteindtægter af kapitaler og forpagtningsaftifter.

Kasser, der deltager i det fælles regnskabskontor, reguleres med et beløb svarende til Varde provstis vejledning om honorar til kasserer, formand, kontaktperson og kirkeværge.

Beskrivelse af budgetfordelingsmodellen

Modellen er opbygget over et antal lopslag i excel-arket, og det er derfor vigtigt, at der ikke tilføjes eller fjernes kolonner og rækker i arket, da det kan få betydning for, hvordan lopslagene foretages.

Det er endvidere vigtigt at bemærke, at modellen fordeler de kronebeløb, der tastes ind i modellen. Det betyder, at modellen ikke foretager nogen verifikation af tallenes rigtighed. Tastes der derfor et beløb ind, der overstiger de budgetmidler, der er til rådighed, er der ikke nogen funktionalitet der vil standse modellen.

Det forudsættes, at der altid skal fordeles 100 % af det budgetbeløb, der allokeres til det enkelte tema. Der er derfor indsat en funktionalitet, der med et rødt eller grønt "trafiklys" markerer, om mere eller mindre end 100 % er fordelt.

Modellen er opbygget i en excel-regneark, som består af 8 faneblade.

1. Forside
2. Kirkebygning og sognegård
3. Kirkelige aktiviteter
4. Kirkegård
5. Præsteboliger mv.
6. Administration og fællesudgifter
7. Finansielle poster
8. Grunddata

De enkelte faneblade tjener forskellige formål og har derfor også forskellige farver. Det første faneblad er gult, fanebladene med de 5 første temae er grønne, fanebladet med finansielle poster er blåt og fanebladet med grunddata er rødt.

I det gule faneblad skal der indtastes kronebeløb i de grønne celler, og der må ikke tastes i andre celler. Alle andre celler er beregningsceller, som enten foretager beregninger eller henter oplysninger fra de 6 temafaneblade.

I de grønne faneblade skal der indtastes vægte i de grønne celler, og der må ikke tastes i andre celler. Vægtene fastsætter forholdet mellem undergrupperne i det enkelte tema. Alle andre celler er beregningsceller, som enten foretager beregninger eller henter oplysninger

fra forsiden (kronebeløb til fordeling) eller fra grunddata-arket (relevante nøgletal). Der må derfor ikke tastes i disse celler.

I det blå faneblad sker der ingen beregning i forhold til nøgletal m.v. Her indtastes de faktiske udgifter for renteudgifter til stiftslån m.v. Der kan indtastes i kolonnerne efter eget valg.

I det røde faneblad indtastes nøgletallene for de enkelte aktiviteter. Nøgletallene kan indtastes i alle hvide celler. I de tilfælde hvor der findes nøgletal for flere år beregner modelen selv et gennemsnit af de tre år der fremgår, og det er gennemsnittet der indgår i de videre beregninger.

Det røde faneblad leverer med andre ord data til alle temafanebladene, og rettelser gennemført i dette ark slår derfor igennem i de relevante temafaneblade. Det er også fra dette faneblad, at oplysningerne om navnene på de enkelte sognes indtastes. Det betyder, at hvis der fjernes et sogn i dette faneblad, slår det igennem i alle fanebladene.

Desuden indeholder dette faneblad en mulighed for at indsætte indtægter, der kan henføres til de enkelte sognes. Dermed opnås mulighed for at etablere et samlet overblik over sognenes budgetsituation. Budgetfordelingsmodellen og dens fordelingsmekanismer påvirkes ikke af, hvorvidt der indsættes indtægter eller ej.

VARDE PROVSTI

10. oktober 2012

e-post varde.provsti@km.dk

Til alle provstier

Kære alle!

Efter at vores budgetfordelingsmodel har været omtalt på provsternes årsmøde i september og præsenteret på provstisekretærernes årsmøde i oktober, har vi modtaget mange henvendelser med ønsket om at få en kopi af modellen.

Vi kan med glæde meddele, at provstiudvalget har besluttet at videregive en kopi af vores budgetfordelingsmodel til andre provstier uden beregning.

Vi har besluttet, at modellen af praktiske årsager bliver lagt ud på videndeling under økonomi/budget, hvorfra den kan hentes af alle, der har lyst til at prøve kræfter med modellen.

Det kan meddeles, at modellen er udarbejdet af Varde provsti i samarbejde med Professionshøjskolen Metropol, Lindevangs Allé 10, 2000 Frederiksberg, tlf. 38145200, dfh@dfhnet.dk. Nye provstier, som tager modellen i brug, kan rette henvendelse til Metropol, hvis de har brug for vejledning, kursus eller tilretning af modellen.

Hvis I tager modellen i anvendelse, vil vi gerne udveksle erfaringer og ideer i arbejdet med den.

Følgende dokumenter kan hentes på videndeling:

- Nærværende brev.
- Vejledning, opdateret april 2012 af Varde provsti.
- Excel-regnark indeholdende Varde provstis beregning for budget 2013.
- Dias fra præsentation på provstisekretærernes årsmøde.

Regnarket er skrivebeskyttet og kodeordet er: **Varde**, hvilket også fremgår af arket med grunddata.

I ønskes hermed god fornøjelse med det videre arbejde.

Med venlig hilsen

P.p.v.

Lise Hindsholm
provst

Varde provsti, Lundvej 12, 1. sal, 6800 Varde
Kontoret er åbent tirsdag, onsdag og torsdag fra 9.00 til 15.00.
Tlf. 21 52 22 52. e-mail varde.provsti@km.dk

Budgetfordelingsmodel - Varde Provsti

Saldoet der fordeles | kroner:

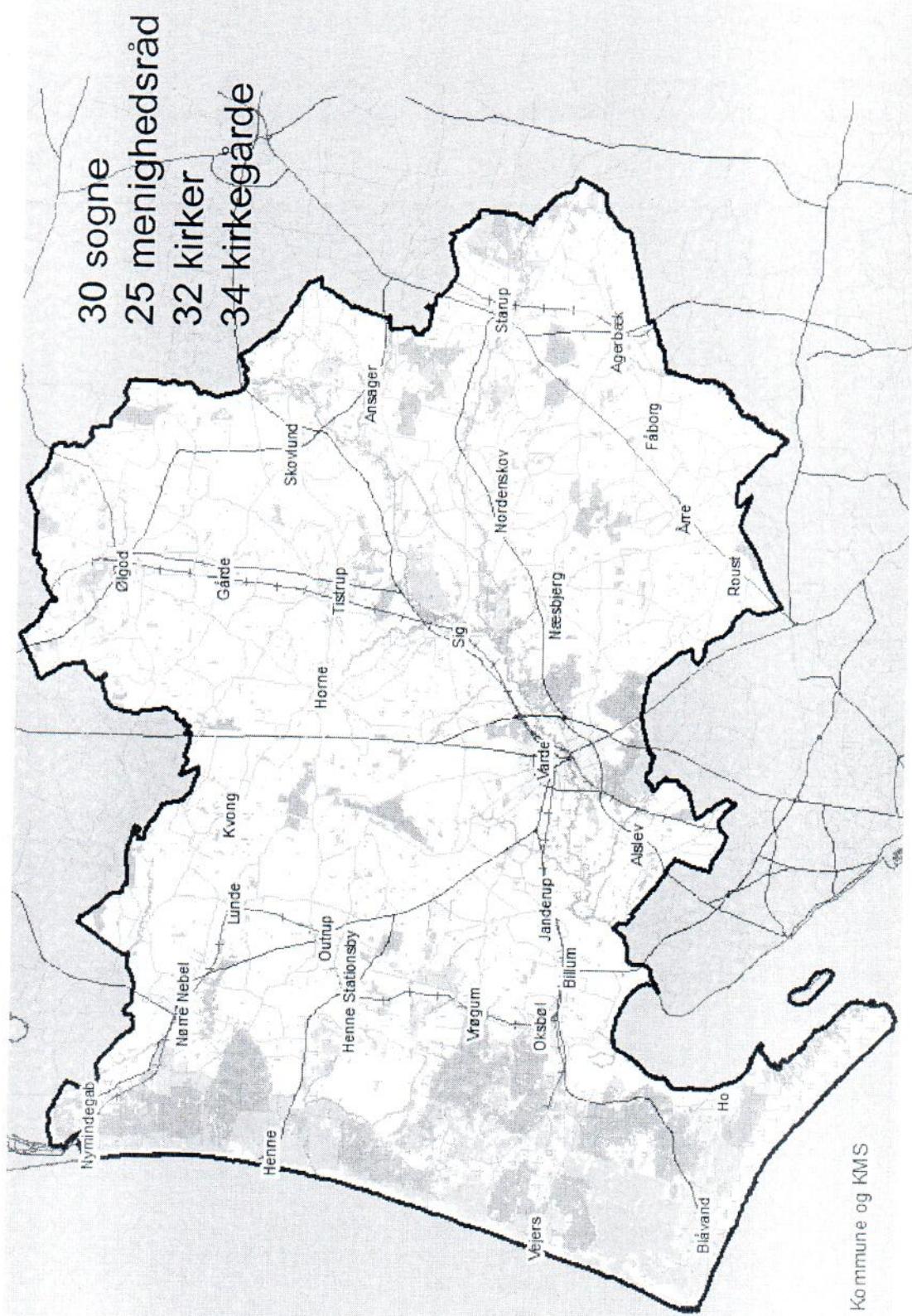
Kirkebygning og sognegård	13.0%	26,4%	Kirkelige aktiviteter	13.163.600,00
				6.475.000,00

Fordelingsprocenten er
afstømt

Varde provsti

Budgetfordelingsmodell

Varde Provsti

Baggrund

Strukturreform 1. januar 2007:

Fem små kommuner →

én stor kommune

Kirkeskatteprocent 0,81 – 1,35

Hvad er en driftsramme baseret på?

Hvad skal provstivalget bestemme?

Modellen

Kirkelig
ligning

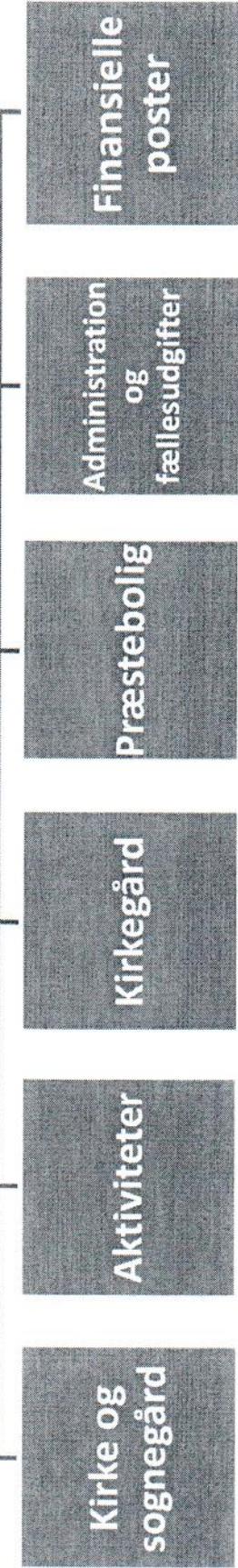
Anlæg

Særlige
målsætninger

Drift

Drift, opdelt på 6 temae

Driftsramme

Modellen beregner driftsrammen
ud fra nøgletalene –

**menighedsrådet beslutter,
hvordan pengene skal bruges**

1. Kirkebygning og sognegård

Grundbeløb pr. kirke + sognegård set i forhold til grundareal	40 %
Beløb baseret på et gennemsnit af de sidste 3 års antal gudstjenester, bryllupper, begravelser og bisættelser	60 %

2. Kirkelige aktiviteter

Grundbeløb i forhold til
antal folkekirke-
medlemmer i sognet

30%

Beløb baseret på et
gennemsnit af de sidste 3
års antal gudstjenester,
konfirmander,
minikonfirmander,
bryllupper, begravelser og
bisættelser

70%

3. Kirkegård

Grundbeløb	6%
Antal m ² inden for kirkediget	32%
Antal m ² uden for kirkediget	4%
Antal legatgravsteder, vedligehold	31%
Antal legatgravsteder, gran	13%
Antal legatgravsteder, blomster	8%
Antal begravelser og urnenedsættelser	6%

4. Praestebolig

Beløbet er aftalt med de enkelte præstegårdssudvalg, baseret på sidste års udgifter

5. Administration

Grundbeløb pr.
menighedsråd

25%

Antallet af indbyggere i
sognet

75%

6. Finansielle poster

Beløbet er de faktiske udgifter til
renter af stiftslån.